

Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Sendt til: ktpoljur@sm.dk og
dpejb@sm.dk

15. august 2007

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-post
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2007-112-0043
Sagsbehandler
Maria Joost
Direkte 3319 3235

Vedrørende lovforberedende præhøring vedrørende ændring af § 11a i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område

Ved e-post af 29. juni 2007 har Socialministeriet fremsendt ovenstående lovforberedende præhøring til Datatilsynet med henblik på tilsynets eventuelle bemærkninger.

Datatilsynet skal herefter udtale følgende:

1. Forslaget indebærer en udvidelse af adgangen til – uden samtykke – at indhente oplysninger om personer fra andre offentlige myndigheder.

De oplysninger, der vil kunne indhentes om samlevende og andre husstandsmedlemmer, er ifølge bestemmelsen ”økonomiske oplysninger”. Det står på det foreliggende grundlag ikke Datatilsynet klart, om der heri ligger, at der alene indhentes almindelige ikke-følsomme oplysninger omfattet af persondatalovens¹ § 6, eller om der også kan blive tale om indhentelse af følsomme oplysninger omfattet af persondatalovens §§ 7 eller 8.

Hvis der f.eks. indhentes oplysninger om, at en person modtager førtidspension, indhentes der efter Datatilsynets opfattelse følsomme oplysninger om væsentlige sociale problemer og dermed oplysninger omfattet af § 8. Datatilsynet har herved lagt vægt på, at tilkendelse af førtidspension er betinget af en varigt nedsat erhvervsevne på grund af fysisk eller psykisk invaliditet eller sociale forhold. I sager om førtidspension kan der således indgå oplysninger omfattet af både §§ 7 og 8.

Hvis forslaget vil indebære indhentelse af – og dermed tilsvarende videregivelse af – følsomme oplysninger skal Datatilsynet anbefale, at forholdet til persondatalovens § 8, stk. 3, beskrives i lovforslaget. Såfremt bestemmelsen i § 11a, stk. 2, i retssikkerhedsloven skal respektere persondataloven, vil der efter Datatilsynets opfattelse som udgangspunkt ikke kunne indhentes – og dermed videregives følsomme oplysninger omfattet af persondatalovens §§ 7 og 8 fra forvaltningsmyndigheder, der udfører opgaver indenfor det sociale område, uden samtykke.

¹ Lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger med senere ændringer.

2. Ifølge forslaget kan oplysningerne indhentes til brug for behandlingen af en enkelt sag eller brug for generel kontrol. Oplysningerne kan endvidere samkøres med data fra kommunens egne IT-systemer, når dette er nødvendigt for at kontrollere, om betingelserne for at yde hjælp er opfyldt, herunder med henblik på efterfølgende kontrol.

I tilknytning hertil kan Datatilsynet oplyse følgende:

Af forarbejderne til persondataloven fremgår det, at samkøring er en fælles betegnelse for forskellige tekniske løsninger, som vedrører sammenkobling af oplysninger, som kommer fra forskellige registersystemer. Under samkøring hører således maskinelle overførsler, hvorved et register tilføres oplysninger fra et andet register, således at det modtagne register udvides med disse oplysningstyper. Til begrebet samkøring henregnes endvidere maskinelle sammenstillinger af oplysninger fra forskellige registre, hvorved der dannes et nyt "uddata-produkt" f.eks. et nyt register.

Datatilsynet forudsætter i sin praksis, at myndigheder i forbindelse med sammenstilling og samkøring i kontroløjemed bl.a. har et klart og utvetydigt retsgrundlag at arbejde på, og at de personer, der berøres af kontrolordningen, skal have forudgående information om kontrolordningen, jf. persondatalovens § 5, stk. 1.

Mulighederne for at foretage sammenstilling og samkøring i kontroløjemed svarer således til den praksis, som var gældende før persondatalovens ikrafttræden, og som er kommet til udtryk ved en tilkendegivelse fra flertallet i Retsudvalget.

I betænkning over lovforslag L nr. 50 af 16. januar 1991 har et flertal i Retsudvalget tilkendegivet, at offentlige myndigheder efter flertallets opfattelse ikke bør iværksætte samkøring af registre, som indeholder oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold, når registrene er oparbejdet med henblik på at varetage forskellige opgaver. Samkøring af sådanne registre skulle dog kunne komme på tale, hvis samkøringen bl.a. må antages at være nødvendig for at varetage *væsentlige* hensyn til offentlige eller private interesser for at sikre de personer, som optages i registeret, en forsvarlig behandling eller for at sikre en smidig sagsbehandling.

Herudover forudsatte et flertal i Retsudvalget, at myndighederne i forbindelse med samkøring i kontroløjemed har et *klart* og *utvetydigt* retsgrundlag at arbejde på, og at myndighederne kun lader kontrolordningen tage sigte på fremtidige forhold, medmindre særlige forhold gør sig gældende.

Flertallet lagde desuden vægt på, at de borgere, som berøres af kontrolordningen, i almindelighed gøres opmærksom på myndighedernes adgang til at foretage samkøring i kontroløjemed, inden kontrollen iværksættes, og at samkøring så vidt muligt kun finder sted, hvis personer, der omfattes af kontrollen, har fået meddelelse om kontrollen, forinden de afgiver oplysninger til myndigheden.

Endelig gav flertallet udtryk for, at forudgående kontrol, det vil sige den kontrol, som myndighederne iværksætter, før der træffes afgørelse i en sag, så vidt muligt bør anvendes frem for kontrol, der først iværksættes, efter at afgørelsen er truffet.

3. Datatilsynet forudsætter i øvrigt, at persondataloven vil blive iagttaget i forbindelse med de behandlinger af personoplysninger, der vil ske som følge af forslaget.

Datatilsynet skal pege på, at persondatalovens behandlingsregler sætter grænser for, i hvilket omfang de indhentede oplysninger kan videregives. Persondatalovens krav om datasikkerhed, jf. kapitel 11, stiller krav til de dataansvarlige myndigheders beskyttelse af oplysningerne. Herudover skal de dataansvarlige myndigheder iagttage reglerne om de registrerede personers rettigheder. Der vil herunder som hovedregel skulle gives information til de personer, der indhentes oplysninger om, jf. persondatalovens § 29 om oplysningspligt.

Med venlig hilsen

Lena Andersen
Kontorchef